

felhoznom, mint azt a 11 ívnél nagyobb terjedelmű füzetet, melyet dr. Pósta Béla tiszteletére barátai és tanítványai állítottak össze? Emléke ugyan ez a tanítványi ragaszkodásnak, a baráti ézelemnek; de egyszersmind fényes erőpróba is volt, a mely szakosztályunk életében kiemelkedő mozzanat, de a tudományos életben sem maradhat hatás nélkül.

Kár, hogy — a mint szerkesztőnk jelentéséből is kitűnik — anyagilag nem tudjuk olyan állapotba hozni folyóiratunkat, minőt megérdemel, s minőre céljai eléréséért szüksége is volna. Jelenleg, tisztán a szerkesztő utánjárásából és önzetlenségéből nem olyan aggasztó a helyzet, mint az újjá szervezés első éveiben volt. Azóta a 2200 K évi átalányhoz a szerkesztő 1000 K állami segélyt s hirdetési díjak útján majdnem ismét 1000 K bevételt szerzett. Ezek ma szűkösen ugyan, de kifutnák a költségeket, ha az előbbi évek terhe nem nehezednék rá.

Szerkesztőnknek mindjárt kezdetben az volt az alapelve, hogy bár maga a szerkesztés és kiadás munkáját teljesen ingyen végzi és végezteti, a munkatársaknak tiszteletdíjat ad, mert csak úgy lehet szabad keze a folyóirat irányának megszabásában és színvonalának emelésében. A terjedelmet sem szabhatta nagyon szűkre, az évi 2200 általány keretei közé, mert különben nem remélhette, hogy tartalmi gazdagság és kiállítás tekintetében versenyezhesen a már régebben élő és rendes javadalomban részesülő folyóiratokkal. Eleinte és egyszerre a hirdetések sem hozhattak tetemesebb hasznot. Ime, ilyen okok teremtették meg azt az anyagi terhet, mely az előbbi évekből átjőve, jelenben is ránk nehezedik. Ettől megszabadulni legfőbb óhajtásunk. Jelentésemet azzal a bizakodással végzem, hogy sikerülni is fog.

Seprődi János,
szakosztályi titkár.

2. A természettudományi szakosztály jelentése.

Az 1909. év szakosztályunk életében az eddig megszokott keretek közt folyt le. A munkatársak csekély számától és anyagi eszközeink szűkösségtől megszábotott korlátok között tehetett csupán eleget szakosztályunk a lefolyt évben is azoknak a feladatoknak, melyeket az alapszabályok és az ügyrend elébe tűznek: tudniillik az Erdélyi Nemzeti Múzeum természeti tárai anyagának tudományos földolgozása, népszerű ismertetése, a természettudományok szakszerű művelése és terjesztése tekintetében.

Kimagasló mozzanata volt szakosztályunk életének a Darwin Károly születésének 100-ik évfordulója alkalmával rendezett ünnepélyes ülés, melynek keretében dr. *Fabinyi Rudolf* elnöki megnyitójában méltatta a tudós munkásságának hatását és jelentőségét, dr. *Apáthy István* „A félreértett Darwin” címmel elmondott elő-

adásában pedig a nagy természetbölcselelő és búvár félremagyarázóit tanait ismertette, az egész város művelt közönségének nagy arányban megnyilvánult részvételével. Ezen az ülésen kívül volt négy szakülésünk, melyen 8 felolvasó 9 tárggyal szerepelt.

Folyóiratunkból, a Múzeumi Füzetekből az 1907. évi I—II. füzet elhagyta a sajtót s megjelent az 1909. évi I. füzet is. Kiadásra készen van az 1906. évi folyam befejező füzet, az 1907. évi utolsó, az 1908. évi első és az 1909. évi évfolyam összes hátralévő füzetei. Az egyesület közgyűléséig ezek remélhetően tagtársaink kezébe jutnak. Az 1909. évi eddig megjelent füzetben a természettudományok népszerűsítése is helyet talált, a mint azt szakosztályi közgyűlésünk egy éve kimondotta.

Nem volt azonban lehetséges a szerkesztőnek és szerzőknek az ügyrendünkben megszabott tiszteletdíjakat kiszolgáltatnunk, sőt a fordítónak járó díjat is csak kivételesen, egy esetben utalhattuk ki. Lehetetlen ugyanis az európai tudomány színvonalán álló tudományos folyóiratot, idegen nyelvű fordításokkal vagy kivonatokkal, megfelelő táblákkal ellátva, évi átalányunkból fenntartani. Erre az egyesület választmányához, az államsegély fölemelése ügyében intézett beadványunkban is részletesen rámutattunk. Hogy mennyire igaz ez, számadásunkból is kitűnik.

Rendelkezésünkre állott ugyanis az 1909. évi átalány	K	2200.—	fillér
A múlt évről áthozott maradvány	---	---	---
		3652.82	„
	együtt K	5852.82	fillér

Ebből kiadatott az 1909. évben:

1. Meghívókra, irodai szükségre	---	---	---	K	11.40	fillér
2. Postaköltségre és csomagolásra	---	---	---	„	58.44	„
3. Szolgának	---	---	---	„	40.—	„
4. A Múzeumi Füzetek képeire	---	---	---	„	1117.48	„
	kiadás összesen	---	---	„	1227.32	„

maradvány volna 4625 korona 50 fillér.

Azokban ez összeg terhére a következő kiadásokat kell a közel jövőben teljesítenünk.

1. Fordítói díjra kiadandó	---	---	---	---	K	124.—	fillér
2. Képekre a Múzeumi Füzetekhez	---	---	---	---	„	295.51	„
3. A M. F. kiszedett íveinek nyomtatásáért	---	---	---	---	„	1740.—	„
4. A hátralékos 288 oldalra menő M. F.-ért	---	---	---	---	„	1152.—	„
5. A készen álló füzetek boritékáért, fűzéseért	---	---	---	---	„	400.—	„
6. A most munkába vett	---	---	---	---	„	200.—	„
	összesen	---	---	---	„	3911.51	„

A fennmaradó 713 korona 99 fillér alig elegendő a most munkába vett füzetekhez tartozó képek elkészíttetésére; ezért, bár a múlt évi közgyűlésünkön választmányunk kilátásba helyezte, a szerzőknek és szerkesztőknek a megillető díjazást ki nem fizethetjük. A mi összeg megmaradna, azzal első sorban a fordítói díjakat fogjuk kiegyenlíteni.

Ilyen viszonyok közt a folyóiratot kellő színvonalon álló közleményekkel ellátni alig lehet. Hogy legalább megjelenését gyorsíthassuk s így könnyebben juthassunk közölni valóhoz, kimondottuk közgyűlésünkön a választmány kezdeményezésére, hogy 1910-től kezdve a Múzeumi Füzetek szerkesztésére a három természeti tár igazgatóját kérjük föl. A növénytani közlemények szerkesztését és kiadását dr. *Richter Aladár*ra, az ásvány- és földtani közleményeket dr. *Szádeczky Gyulára*, az állattani és általános természettudományi közleményeket dr. *Apáthy Isvánra* bíztuk, oly módon, hogy egymástól a szerkesztők teljesen függetlenül működ-hessenek. A szakosztály folyóiratára szánt összegből részükre 600—600 koronát, az állattár igazgatójának ezen felül még 100 koronát bocsátottunk rendelkezésére, utólagos elszámolás kötelezettsége mellett. A folyóirat egysége érdekében csupán azt kívánjuk meg, hogy a különböző kiadványok év végével közös kötetbe legyenek összefoglalhatók.

Ez által lehetővé válik, hogy a szakosztály a maga egészében ápolhassa továbbra is a csereviszonyt és viszont a táruk a saját közleményeik útján szintén léphessenek csereviszonyba. Természetesen a csere eredménye ezután is az Erdélyi Nemzeti Múzeum könyvtárát illeti.

Az 50 éves jubileum rendezésében szakosztályunk tagjai útján vett részt; külön emléket munkásságában az alapítás évének nem állított. Hogy az érdeklődés szakosztályunkkal szemben még sem csökkent az elmúlt évben sem, annak jele, hogy a belépett új tagok közül 10 szakosztályunkhoz csatlakozott.

Kolozsvárt, 1910., febr. 4.

Szabó Imre,
szakoszt. titkár.

3. Az orvostudományi szakosztály jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Az Erdélyi Múzeum Egyesület orvostudományi szakosztályának 1909. évi működése épp úgy mint az előbbi évé, főképpen a szakülésekre szorítkozva fejti ki tudományos munkásságát s örömmel mondhatjuk, hogy e csapáson haladva találja meg igazi hivatását, az orvosi tudomány művelését, továbbfejlesztését és azon nem kicsinylendő eredményt, hogy sikerül hovatovább mind több és több tagjában felébreszteni a tudományos munkálkodás iránti kedvet.

Hetenként tartott szaküléseink érdekességét és értékességét mi sem bizonyítja jobban, minthogy előadóink most már nem az ürességtől kongó teremben, hanem zsúfolásig telt padsorok előtt tartják meg előadásaitak.